

Sianginn Luhnak, Zohthannak, le Chuahnak Riantuannak ah Nulepa Lam Hmuhsaknak January 2025

THE TEXAS LEGAL FRAMEWORK
for the Child-Centered Special Education Process

FW.ESCAPPS.NET

TEA.TEXAS.GOV/TEXASSPED

SPEDTEX.ORG

A Chungum Konglam

THEIHTERNAK	2
SIANGINN LUHNAK, ZOHTHANNAK LE CHUAHNAK RIANTUANNAK AH NULEPA LAM HMUHSAKNAK.....	3
NGAKCHIAT LIO TLANGTLAKNAK (EARLY CHILDHOOD INTERVENTION)	3
KUM THUM IN KUM NGA CAAH RIANTUANPIAKNAK PAWL (MUCU LUHNAK HLAAN).....	3
SIANGINN-KUM NGAKCHIA CAAH BAWMHNAK	3
A SINH TAMPI BAWMHNAK SYSTEM, TLANGTLAKNAK LEHNAK TELH IN.....	4
HRMATHOK ZOHCHUNHNAK CAAH KALTERNAK	4
A HLANKAN IN THEIHTERNAK CATIAL.....	5
NULEPA HNATLAKNAK	5
ZOHCHUNHNAK TUAHKEL PAWL	6
SIANGINN LUHNAK, ZOHTHANNAK, LE CHUAHNAK (ARD) COMMITTEE TONBIARUAHNAK	7
TLINNAK	8
PUMPAK HRAMBUNH FIMCAWNAK PROGRAM (INDIVIDUALIZED EDUCATION PROGRAM, IEP) II THANCHONAK.....	9
A TU LIO FIMCAWNNAK LEI NGAHNAK LEVEL PAWL LE THILTIKHAWHNAK LEI HMUHSAKNAK	10
KUMFATIN TINHMI KAWLTUNG PAWL.....	10
A HLEI IN TUAHMI FIMCAWNNAK, AA PEHTLAIMI RIANTUANPIAKNAKPAWL, LE CHAPMI BAWMHNAK LE RIANTUANPIAKNAK PAWL.....	11
RAMKOMH ZOHCHUNHNAK PAWL	11
THIALNAK	11
UPA SIANGNGAKCHIA PAWL	13
AUTISM A NGEIMI NGAKCHIA PAWL	13
HNACHETMI SILOLE HNATHEIHNNAK LEI AA HARHMI NGAKCHIA PAWL	13
A HNACHETMI SILOLE MITHMUHNAK LEI CHAMBAUMI NGAKCHIA PAWL.....	14
ZIAZA LEI THANCHONAK SILOLE TLANGTLAKNAK PLAN (BEHAVIORAL IMPROVEMENT OR INTERVENTION PLAN, BIP)	14
SAUHMI SIANGINN KUM RIANTUANPIAKNAK PAWL (EXTENDED SCHOOL YEAR SERVICES, ESY)	14
HMUNHMA CHIAHNAK	15
ARD COMMITTEE BIAKHIAHNAK	15
IEP II COPY	16
IEP II A HUAP IN ZOHNNAK	16
ZOHCHUNHTHANNAK.....	17
A MAH TEIN FIMCAWNNAK LEI ZOHCHUNHNAK (INDEPENDENT EDUCATIONAL EVALUATION, IEE).....	17
RIANTUANPIAKNAK PAWL CAAH HNATLAKNAK LAAKTHANNAK.....	18
SIANGINN DIHNAK	18
DINGREP	19
NGAIHPIAKNAK CAAN SAUHNAK	21
BIAELNAK FIANTERNAK	21
CHAPMI BAWMHNAK	21

Copyright © 2025. Texas Fimcawnnak Riantuannak bu
(Texas Education Agency, TEA). Covo Vialte Kilven A Si.

Biahmaithi

Texas Fimcawnnak Code §26.0081 chung herhnak pawl leh ding ah mah lam hmuhsaknak hi Texas Education Agency (TEA) nih a tuah. Hi hmuhsaknak cu, special fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuannak caah aa tlakmi asiloah aa tel khomi ngakchia a nulepa na si bantukin, special fimcawnnak a umtuning le na phunglam covo le riantuannak kong tha deuh in naa fianding ah timhtuahnak a ngei, cuti cun na fa fimcawnnak kong he pehtlai in biakhiahnak tuahnak ah tling tein naa tel kho lai.

Individuals with Disabilities Education Act of 2004 (IDEA) cu a hlei in tuahmi fimcawnnak riantuannak a zohtu federal phunglam a si. IDEA ii aa tinhmi chung ah a biapi bikmi pakhat cu chambaunak a ngeimi ngakchia pawl nih an hmai lei fimcawnnak, riantuannak, le pumpak in nunnak caah timhtuahnak le a hlei in an herhnak tlinh ding suaimi aapehtlaimi riantuanpiaknak pawl le a hlei in tuahmi fimcawnnak aa hmaithlakmi mizapi fimcawnnak (FAPE) an sin ah a ngah nak hnga zohfel ding a si. *Special fimcawnnak* timi cu chambaunak a ngei mi ngakchia nih phundang tein a herh mi cawnnak tlamtlinh piak a si nakhnga a hleice tein suai mi a si. *Mah he aa pehtlai mi riantuannak* timi pawl cu siangngakchia special fimcawnnak a herh mi bawmhnak ca ah a hleice tein riantuannak an si, cuti cun an cacawnnak tinhmi le hmailei santlai mi si ding an i tinhmi pawl ah teinak an hmuh nakhnga hmailei an karhlannak a si lai. *Mah he aa pehtlai mi riantuannak* ah cun rian he pehtlai in thlopnak, taksapum lei thlopnak, biachim-holh lei thlopnak, ruahnak i cheuhnak, thil konglam i chimhnak le cawlcanghnak lei riantuannak pawl, cun/asiloah umkalknak lei riantuannak pawl an i tel.

IDEA tang ah, nulepa teltumnak cu a hlei in tuahmi fimcawnnak ii a dot vialte ah a biapi. Hi hmuhsaknak nih cun tuan a si lio ah aa telmi cawlcanghnak pawl kha a langhter. IDEA tang i upadi lei na covo fianding ah bawmh ding ahcun, special fimcawnnak riantuan lio chung caan khatkhat ah sianginn nih *Phunglam ning in Kilvennak kong Theihternak* (Notice of Procedural Safeguards)([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)) ca kawpi kha an in pek hrimhrim lai. Cahren cu nangmah sin ah a tlawm bik kum khat voikhat pek hrim a si lai ii a tang lei sining pakhat khat a can ah pek hrim asi lai:

- Na fa sining zohfelnak hmasa bik kong asiloah na halmi cung ah;
- Cahcawn kum kumkhat chung ah a voikhatnak ramkulh lei lungtlin lonak ca hmuh mi cung ah;
- Sianginn kai kum chung ngaihpiaknak caah halnak a pakhatnak ngahnak cung in;
- Hmunhmachiahnak ii thlennak nawl zulhnak ser ding ah biakhiahnak sernak ni; le
- Nangmah nih na halnak cung ah.

TEA nih sermi form *Overview of Special Education for Parents* tiah auhmi cahren nangmah sin ah pek ding ah sianginn cu hal a si fawn, na fa cu a hlei in tuahmi fimcawnnak zohnak caah kal ter a si hram thok ah nangmah sin pekmi a rak si.

Texas chung ah, a hlei in tuahmi fimcawnnak caah ngakchia ii a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah tlinnak le ngakchia ii a hlei in tuahmi fimcawnnak program kong biakhiahnak pawl tam deuh cu sianginn luhnak, a huap in zohnak, le chuahnak (ARD) committee nih ser a si. Mah phu hi pumpak hrambunh fimcawnnak program (individualized education program, IEP) phu ti zong in na hngalh khawh men, mah cu federal phunglam chung ah hmanmi term a si. ARD committee cu na fa caah ser asi ahcun, nangmah cu mah committee ii chungtel phu na si lai.

Mah lam hmuhsaknak hi federal ah thlennak le ramkomh a hlei in tuahmi fimcawnnak herhnak pawl a can tik ah caan hman tein tharchuahnak tuah asi lai. Ngakchia-Hrambunh a Hlei in Tuahmi Fimcawnnak Rian caah Phungning Riantuannak chung Region 18 Education Service Center webpage cung ah catlap in chuah khawhmi electronic version hmuh khawh a si ([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)).

A hlei in tuahmi fimcawnnak riantuannak chung ah nithla le caankhiahmi tampi an um. Mah cachuahmi chung ah, mah a biapimi nithla pawl le caankhiahmi pawl cu langh ter an si. Cu leng ah, a hlei in tuahmi fimcawnnak zohchunhnak caah caan kong biahalnak pawl phit ding bawmhnak ah on-line cahren pawl a um. *Special Education Full and Individual Initial Evaluation (FIIE) Timeline* cu hi kaa zawn hin a um([Link: https://bit.ly/3V5feWG](https://bit.ly/3V5feWG)).

SIANGINN LUHNAK, ZOHTHANNAK, LE CHUAHNAK RIANTUANNAK AH NULEPA LAM HMUHSAKNAK

Ngakchiat Lio Tlangtlaknak (Early Childhood Intervention, ECI)

Thanchonak lei a nuarmi ngakchia le bawhte a ngeimi chungkhar pawl caah bawmhnak a um. Texas chung ii mah tuan lei tlangtlaknak riantuanpiaknak pawl a pemi agency cu Texas Health and Human Services Commission a si. A ngakchia tukmi pawl caah program cu Ngakchiat Lio Tlangtlaknak (**ECI**) program tiah auh a si. Mah riantuanpiaknak pawl cu kum thum tang ngakchia pawl caah a si.

Kum thum ah, chambaunak a ngeimi ngakchia pawl cu a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah an tling kho. A si ahcun, ngakchia ii sianginn pengkomh cu ngakchia kum thum a si ah ngakchia sin ah FAPE ngah ternak fehnak caah tuanvo a ngei. Mipi sianginn nih a pekmi riantuanpiaknak pawl caah ECI riantuanpiaknak a tlingmi a comi ngakchia vialte si lo in. Cu ruang ah, ngakchia no nih ECI riantuanpiaknak pawl a ngah hlaan a tlawm bik nithlarelnak ni 90 ah kum thum a tling lai, tonbiaruahnak cu ECI riantuanpiaknak in a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl sin in chungkhar thialnak bawmh ding ah caan ser asi lai, aa tlak asi ahcun. Ngakchia a tlin a si ahcun, a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl cu ngakchia sin ah a mah pa silole nu kum thum a tlin ah a ngah ding in tuah hrim awk a si. *Beyond ECI* cu early childhood program in a hlei in tuahmi fimcawnnak tiang thialnak konglam aa telmi a si. Mah chuahmi, *Beyond ECI*, cu ([Link: bit.ly/35G7y3E](https://bit.ly/35G7y3E)) kaa zawn hin hmuh khawh a si.

A hna chetmi silole theihngalhnak aa harhmi silole mit khuahmuhnak lei chambaunak a ngeimi ngakchia chuak ka in kum 3 tiang cu ECI le mipi fimcawnnak sin in a hlei in tuahmi fimcawnnak a pahnih caah chiah an si. Mipi sianginn ii a hlei in tuahmi fimcawnnak lei riantuanpiaknak pawl nih mah ngakchia pawl sin ah ECI riantuanpiaknak pawl he aa tlak in an tuah lai ii an chap lai.

Kum Thum in Kum Nga caah Riantuanpiaknak pawl (tualleng luh hlaan)

Bawmhnak cu kum thum le kum nga karlak ngakchia pawl ca zong ah a ngah fawn, cun mah riantuanpiaknak pawl cu ngakchiat lio a hlei in tuahmi fimcawnnak (early childhood special education, **ECSE**) tiah chiah a si. Mah ngakchia cheukhat pawl nih kum thum an si ah a cung ah langhter bantuk in ECI riantuanpiaknak leng ah an i thial tik ah riantuanpiaknak pawl ngah hram an si thok. Sihmanhsehlaw, a dang pawl cu zohchunhnak tuah an si ii a dang kaltermi cung ah ngatchan in fehternak tuah an si, nulepa hna nih an fa ii cawnnak le thanchonak kong ah theihngalh an duhmi an hal caan tibantuk ah. ECSE riantuanpiaknak pawl cu hmunhma tampi ah pek an si, cun rikhiahmi sining pawl he, a cheukhat ngakchia pawl cu pumpak sianginn chung ah minpek ding ah chiah an si cun mipi sianginn ah anmah cu kum thum le kum li an si ah ruahpiak an si.

Sianginn-Kum Ngakchia caah Bawmhnak

Nangmah nih na sianginn-kum (a tlawm bik kum 5 silole kum 5 tang a si ahcun tualleng chung luhnak) ngakchia ii cawnnak silole ziaza kong ah lungretheihnak na ngeih a si ahcun, a pakhatnak dot cu na fa ii cachimtu silole sianginn uk kha na lungretheihmi kong biaruah a si. Mah dot hi a hlawhtlin lo a si ahcun, nangmah nih sianginn tuanvo ngeitu cu sianginn hmun hrambunh siangngakchia bawmhnak phu sin ah kalternak sernak kong na hal awk a si, mah hi ngakchia pawl nih an ngeihmi cawnnak silole ziaza lei theih duhmi paoh caan hmaan tein leh ding ah aa tongmi cachimtu phu le a dang tuanvo ngeitu pawl an si.

A tlangpi fimcawnnak cacawnnak khaan chung ah i harhnak a ngeimi siangngakchia pawl cu tlangtlaknak le

bawmhnak riantuanpiaknak vialte caah ruah piak hmasa ding an si silole tlangtlaknak le bawmhnak riantuanpiaknak ngahnak chung IDEA tang a hlei in tuahmi fimcawnnak zohchunhnak caah kalter ding a si. Siangngakchia cu a tlangpi fimcawnnak chung ah tlangtlaknak le bawmhnak riantuanpiaknak pawl he harnak pehzulh in a ngeih a si ahcun silole siangngakchia ii herhmi pawl cu mah tlangtlaknak le bawmhnak riantuanpiaknak pawl in tuah piak khawh a si lo ahcun, silole zeitik caan paoh ah sianginn nih a ruahdamh silole chambaunak ruahdamhnak a ruang le a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah a si khomi herhnak pawl ruahdamh a si ahcun, sianginn nih IDEA tang ah siangngakchia cu a tlingmi pumpak le hramthok zohchunhnak an tuah hrim awk a si. Siangngakchia cu a tlingmi pumpak le a hramthok zohchunhnak caah kalternak tuah a si hlaan ah fehtermi caan pakhat caah bawmhnak riantuanpiaknak pawl le tlangtlaknak pawl pek ding ah hal a si lo. A tlingmi pumpak le hramthok zohchunhnak caah kalternak silole halnak cu zeitik caan paoh ah fimcawnnak chung ah silole siangngakchia zohkhenhnak chung ah aa telmi sianginn nawlgeitu, siangngakchia ii nulepa silole phungning zohkhenhtu nih an ser khawh.

A Sinh Tampi Bawmhnak System, Tlangtlaknak Lehnak Telh in

Sianginn pakhat cio nih tlangtlaknak le bawmhnak riantuanpiaknak pawl he pehtlai in a sinh tampi bawmhnak system (multi-tiered system of supports, **MTSS**) an tuah hrim lai, cu ah cun ziaza lei bawmhnak pawl tibantuk fimcawnnak le fimcawnnak a silomi bawmhnak pawl an i tel. Tlangtlaknak Lehnak (Response to Intervention, **RtI**) cu an MTSS chung ah sianginn tampi nih an hmanmi a si. RtI tuahnak ii a hrampi thil pawl hna cu: scientific bawmhnak, research-hrumbunh lam hmuhsaknak le a tlangpi fimcawnnak khaan chung tlangtlaknak pawl; tlangtlaknak lehnak chung ngakchia ii tthanchonak tahnak; le fimcawnnak lei biakhiahnak pawl ser ding ah mah tthanchonak tahnak pawl hmannak.

MTSS tengnge pakhat can ah RtI tuahnak cu level pakhat cio nih tlangtlaknak tha tein tuahmi a karhnak aiawhnak hmun a si. Ngakchia sin ah pekmi tlangtlaknak cu ngakchia a zatawk in a thancho hlaan tiang tthanchonak zohnak cung ah hrumbunh in pehzulh in ruanter a si lai. Aa tlakmi caan pakhat chung ah a hramthok tlangtlaknak, research nih ruahnak a pek ning in, a let lomi ngakchia pawl cu a fak deuhmi tlangtlaknak pawl ah kal ter an si. Na sianginn nih mah dih kaarhlaannak pawl ah biakhiahnak ser ding ah tlangtlaknak ii zerh ruk hnu ah a za tawk in data an ngei lai (tch., tlangtlaknak pehzulhnak, tlangtlaknak thazaang thawn ter, zohchunhnak caah kalter). Biakhiahnak-sernak caah caan khiahmi cu tlangtlaknak ii a zat/a tawisau cung ah aa ngatchan.

Ngakchia nih a hlei in tuahmi fimcawnnak caah kalternak tuah a si hlaan ah RtI system pakhat cio ah a thiam hlei tuk a herh lo. A tlangpi fimcawnnak tlangtlaknak pawl a za lo tiah a langh tikah, sianginn riantuantu nih ngakchia cu chambaunak a ngei tiah an ruah awk a si ii kalternak an thok hrim lai. Tlangtlaknak sulhnu le siangngakchia ii tthanchonak zohnak data (a tu lio thanchonak rate le ngahmi kharnak lei cawlcanghnak) telh in a tlangpi fimcawnnak tlangtlaknak pawl cu a za ma za lo timi biakhiahnak chung ah a biapimi ruahchihmi pawl. Nulepa hna nih ngakchia nih RtI system in tlangtlaknak pawl a ngah khawh le ngah lo zeitik caan paoh ah kalternak an hal khawh. RtI lam pawl cu IDEA tang ah chambaunak a ngei tiah ruahmi ngakchia caan hmaan tein zohchunhnak elnak silole nuarhnak ding ah har a si kho lo men. RtI riantuanning kong tam deuh ([Link: bit.ly/3nDMTDu](https://bit.ly/3nDMTDu)).

Hrmathok Zohchunhnak caah Kalternak

Sianginn nih a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl cu na fa nih IDEA tang ah a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a herh tiah an lunghrinh caan zeitik paoh ah na hnatlaknak hal ding ah le a hramthok zohchunhnak tuah ding ah rian an ngei. Nangmah nih zeitik caan paoh ah na fa ii a hramthok zohchunhnak caah halnak na tuah khawh fawn.

Nangmah nih a hlei in tuahmi fimcawnnak lei riantuanpiaknak pawl ii ramchung fimcawnnak agency ii (**LEA's**) director sinah silole ramkomh uknak lei riantuantu, sianginn uk tibantuk, sin ah, a hlei in tuahmi fimcawnnak

tlinnak caah a hramthok zohchunhnak caah catialnak in halnak na tuah a si ahcun, sianginn nih, halnak a ngah nithla hnu in cacawn ni 15nak hnu lo in, nangmah sin ah mah pakhat khat hi an in pek hrim lai: 1) zohchunhnak tuahnak ding ah a hlaankan catial in theihternak, *Phunglam Kilvennak Kong Theihternak* copy ([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)), TEA nih a sermi Nulepa caah a Hlei in Tuahmi Fimcawnnak caah a Tlangpi Zohnak copy, le zohchunhnak caah catial in lungtlinnak peknak ding caan tha; silole 2) na fa zohchunhnak tuah ding elnak theihternak a hlaankan, *Humhinnak Tuahkel Theihternak* copy ([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)), le a *Tlangpi Zohnak* copy TEA nih a sermi *Nulepa caah Hlei in Tuahmi Fimcawnnak*. Sianginn nih zohchunhnak caah kalternak a tuah tik ah, sianginn nih mah konglam hi a pek hrim fawn lai.

A hlei in tuahmi fimcawnnak zohchunhnak caah halnak cu hmurka in ser a si kho i ca tial in a herh lo timi zaangfahnak te'n i chingchiah. Pengkomh le sianginn pawl vialte nih federal theihternak a herhmi pawl vialte le chambaunak a ngei tiah lunghrinhmi le a hlei in tuahmi fimcawnnak a herhmi ngakchia pawl hngalhnak, hmunhma chiahnak, le zohchunhnak caah a herhmi pawl vialte an zulh hrim lai. Hmurka in halmi lehnak caah a herhmi caan pakhat khiahmi a um lo, sihmanhsehlaw sianginn pawl cu a cung ah langhtermi sianginn-ni 15 ah zulhdawi ding in thazaang pek an si.

A Hlaankan in Theihternak Catial

IDEA tang na covo pawl chung pakhat cu a tu lio cawlcanghnak kong a hlaan kan catial in theihternak ngah ding silole sianginn nih tuanvo a laak hlaan ah aa tlak mi caan pakhat na fa sin ah theih duhmi silole mah tuanvo laakmi elnak pawl an si. A dikthlir deuh in, sianginn nih na hmanmi nuhrin holh in a hlaankan cakuatnak cu an in pek hrim lai silole a tanglei bantuk sining caan ah a dang phun pehtlaihnik in:

- Hngalhnak, zohchunhnak, fimcawnnak lei program, silole na fa fimcawnnak lei hmunhma chiahnak silole na fa sin ah FAPE bawmhnak tuahnak silole thlenak pawl halnak (a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl ii pehzulhmi caah na hnatlaknak in tuahmi thlennak telh in); silole
- Hngalhnak, zohchunhnak, fimcawnnak lei program, silole na fa fimcawnnak lei hmunhma chiahnak silole na fa sin ah FAPE bawmhnak tuahnak silole thlenak pawl tuahnak elnak.

A hlaan kan catialnak in theihternak cu nangmah nih a tawi deuhmi caan chung ah na hnatlak ti dah lo sianginn nih halnak silole elnak a hlaan kan in tuahnak chung ah a tlawm bik ni nga pek hrim ding a si. Nangmah nih thlennak ah na hnatlak silole na hal le hal lo zong ah a hlaankan catial in theihternak cu sianginn nih an in pek hrim lai.

A hlaankan theihternak tialnak ah a tanglel konglam hi an ii tel hrim lai:

- (1) Sianginn nih halmi silole elmi cawlcanghnak ii langhternak;
- (2) Zeiruung ah dah sianginn nih halnak silole elnak cu an tuah timi fianternak;
- (3) Halnak silole elnak cawlcanghnak caah a hrampi can ah hmanmi zohchunhnak tuahkel, hneksaknak, record, silole theihternak sianginn nih a hmanmi pakhat cio ii langhternak;
- (4) Mah dal ii tuahkel humhinnak tang ah chambaunak a ngeimi ngakchia nulepa hna nih kilvennak an ngeihnak cathanh, mah theihternak hi zohchunhnak caah a hramthok kalternak a si lo ahcun, tuahkel humhinnak pawl langhtermi copy sullam cu ngah khawh a si;
- (5) A hlei in tuahmi fimcawnnak herhnak pawl fiannak chung ah bawmhnak ngah ding ah pehtlaihnik ding nulepa caah hram pawl;
- (6) ARD committee nih an ruahmi a dang thimnak pawl le zeiruung ah dah mah thimnak pawl cu hnon an si timi a ruang langh ternak; cun
- (7) Sianginn ii halnak silole elnak he aa tlakmi a dang thil pawl langhternak.

Nulepa Hnatlaknak

Sianginn nih nangmah hnatlaknak ngah lo in a tuah khawh lo mi a hlei in tuahmi fimcawnnak rian chung ah cawlcanghna pawl an um. Pekmi cawlcanghna langhtermi telh in sianginn nih biakhiahna a tha mi ser ding ah a herhmi konglam vialte kha tling tein an in pek dih hrim lai.

Konglam pekmi cu nangmah na hmanmi nuhrin holh in silole a dang phun pehtiahna in a si hrim lai, konglam pek ding ah mah ti tuah ding a tlamtlin lo ti dah lo cun. Record pawl chuah dingmi a um a si ahcun, sianginn nih ho sin ah dah chuah a si lai timi le record pawl cu cazin an tuah hrim lai.

Hnatlaknak na pek tik ah, a sullam cu nangmah nih na hnatlakmi ah sianginn nih an tuah dingmi cawlcanghna tialmi cu na fiang ii na hnatla tinak a si. Hnatlaknak cu pumpek in a si ii cawlcanghna tuah hlaan zeitik caan paoh ah hrawh khawh than a si timi na fian ding a biapi. Sihmanhsehlaw, cawlcanghna caah nangmah nih hnatlaknak na hrawh than ahcun, nunter khawh tthanmi a si lo.

A tang lel hi na hnatlaknak a herhmi cawlcanghna tahchunhna pawl an si:

- Na fa a voikhatnak zohchunhna tuahna;
- Kum thum fatin voikhat na fa zohchunh thannak, silole konglam tam deuh a herh a si ahcun zohchunhthannak tam deuh, le nangmah silole na fa ii cachimtu nih zohchunhthannak halnak;
- A voikhatnak caah a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl peknak;
- Tonnak ah cawnmi silole aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl ii chungtel hmunhma ii ceihhmainak asiloah tharchuahnak aa tel caan ah ARD committee tonbiaruahnak kainak in ARD committee chungtel chuahnak; le
- A voihnihnak thialnak riantuanpiaknak pawl caah man peknak silole peknak caah tuanvo a ngei khomi aa telmi agnecy paoh ii aiawhtu sawmna.

Zohchunhna Tuahkel pawl

Nangmah nih a tlingmi le pumpak zohchunhna (full and individual evaluation, **FIE**) caah hnatlaknak na pek a si ahcun, sianginn nih a tuah lai dingmi zeibantuk zohchunhna tuahkel pawl a hlaankan catialnak in theihternak a pek hrim lai. Konglam na pekmi telh in na fa kong ah aa tlakmi riantuannak lei, thanchonak lei, le cacawnnak konglam khawmh ding ah zohchunhna thil le lam phuntam pi an hman hrim lai, na pekmi konglam telh in. Na fa cu chambaunak a ngeimi ngakchia a si le si lo biakhiahna caah le na fa caah aa tlakmi fimcawnnak lei program biakhiahna caah na fa sianginn nih zeibantuk tahnak silole zohchunhna hmanh pakhat lawng i teih in an hmang lai lo. Na fa nih chambaunak a ngeih le ngeih lo biakhiah ding le a mah pa silole nu fimcawnnak lei herhna pawl ah biakhiah ding ah lunghrinhmi chambaunak he pehtlai in hmunhma paoh chung ah na fa ii zohchunhna cu sianginn nih a tuah hrim lai. Na fa caah zohchunhna tuahna rian cu:

- Na fa ii fimcawnnak, thanchonak lei, le riantuannak lei thil tinak kong aa tel hrim lai;
- Hneksaknak tuahtu ii lam hmuhsaknak pawl he aa tlak in thiamnak sang a ngeimi minung nih zohnak le zohchunhna tuahmi pawl ii tinhmi pawl caah zohnak tuahmi cu a dikmi le zumhawk tlakmi a si hrim lai;
- Na fa ii a hmanminuhrin holh silole a dang phun pehtlaihna in zohnak, mah ti tuah ding a tlamtlin lo ti dah lo cun.
- A mah pa silole nu ii a nunphung, mipun, silole chambaunak he ii pehtlai lo in na fa sin ah thleidannak zehmanh um lo in peknak silole papekmi ngeihlonak.

Lunghrinhmi chambaunak cung ah zohchunhna chung ah aa telmi thiamsang minung nih thlennak pawl a tuah hrim lai. Aa dyslexia asiloah pehtlaimi chambaunak cu lunghrinh a si ahcun, carelnak thanchonak, aa pehtlaimi chambaunak, le lam hmuhsaknak kong ah a hlei in thiamnak a ngeimi cu zohchunhna chung ah aa tel lai ding mi aa tel hrim lai. Cu leng ah, zohchunhna cu Texas State Board of Education's Dyslexia Handbook ([Link: https://bit.ly/3Z5uXrt](https://bit.ly/3Z5uXrt)) le 19 Texas Administrative Code (TAC) §74.28 ([Link: https://bit.ly/3YQcWMe](https://bit.ly/3YQcWMe)) chung ah halmi hmunhma pawl aa tel hrim lai.

Sianginn nih na hnatlaknak catialmi an ngah nithla thok in cacawn ni 45 nak hnu lo a hramthok zohchunhnak le a phichuak theihternak cu an tuah hrim lai. Sihmanhsehlaw, na fa cu zohchunhnak caan chungah sianginn ni thum asiloah tam deuh a bau a si ahcun, zohchunhnak caan cu na fa sianginn a baumi ni he aa khat in sianginn ni cu sauh a si lai. Sianginn nih zohchunhnak theihternak tuahmi copy cu a dih le cang ka in nangmah sin ah zeihmanh a dihmi um lo in an in pek hrim lai nain sianginn kai ni nga nak hnu lo in tlinnak biakhiah ding ah na fa ii a hramthok ARD committee tonnak hlaan ah an pek hrim lai.

Na fa cu sianginn kum September 1 ah kum nga tang a si ii mizapi sianginn silole pumpak siloe inn sianginn chung ah min pek a si rih lo a si ahcun, a hramthok zohchunhnak le a phichuak theihternak cu sianginn nih na hnatlaknak catial in an ngah nithla in sianginn kai ni 45nak hnu deuh lo ah phih hrim a si lai.

Sianginn-ni-45 caan ah a dang te'n chiahmi a um. Sianginn kum ii a donghnak bik lam hmuhsaknak ni phak hlaan a tlawm bik sianginn kai ni 45nak tlawm deuh a tlawm bik 35 ah a hramthok zohchunhnak caah na hnatlaknak cu sianginn nih a ngah a si ahcun, mah kum ii June 30 ah nangmah sin ah catial in zohchunhnak theihternak cu tuah lim a si hrim lai. Sihmanhsehlaw, na fa cu zohchunhnak tuah lio caan ah ni thum silole tam deuh sianginn in a bau a si ahcun, June 30nak cu aa pehtlai ti lo. Mah can ah, a tlangpi sianginn kai ni 45 cun bau caan ni thum silole tam deuh sauhmi tuah a si lai. Sianginn kum ii a donghnak bik lam hmuhsaknak ni phak hlaan sianginn kai ni 35 hlaan ah sianginn nih na hnatlaknak a ngah a si ahcun, a tlangpi sianginn kai ni 45 ii caan suaimi 45 hmanna, zohchunhnak caan chung ah baunak nithum silole tam deuh sauhnak he.

A hramthok zohchunhnak ah hnatlaknak na tuah lo a si ahcun, sianginn nih, a herh cu herh lo, ngaihnak tuah caan halnak silole tuahnak caah biahalnak in zohchunhnak a tuah khawh. Sianginn nih zohchunhnak tuah lo ding in bia an khiah a si ahcun, sianginn nih a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a herhmi chambaunak a ngeimi ngakchia pawl vialte hngalh, hmunhma chiah, le zohchunhnak pawl tuah ding ah IDEA tang ah halnak tuahmi a buar lo. Mah halnak cu sianginn ii *ngakchia kawlnak rian* ah kalter a si.

SIANGINN LUHNAK, ZOHTHANNAK, LE CHUAHNAK (ARD) Committee Tonbiaruahnak pawl

A hramthok zohchunhnak theihternak dihnak nithla in nithla relnak ni sawmthum chung ah, ARD committee cu na fa nih a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah a tlin le tlin lo biakhiahnak ser ding ah le theihternak tuah ding ah ser hrim a si lai. ARD committee chungtel pawl ah a tang lei an i tel:

- Nangmah, nulepa;
- Ngakchia ii IEP tuahnak caah tuavo a ngeimi cachimtu, a si khawh caan ah, ngakchia ii a tlangpi fimcawnnak cachimtu a tlawm bik pakhat;
- A tlawm bik a hlei in tuahmi fimcawnnak cachimtu silole ngakchia bawmtu pakhat;
- Sianginn aiawhtu;
- Zohchunhnak phichuak pawl ii lam hmuhsaknak pekmi holh a let kho tu minung pakhat.
- Ngakchia he pehtlai in theihhngalhnak a ngei mi silole a hlei in thiamnak a ngei mi a dang pumpak pawl le nangmah silole sianginn nih a sawm mi minung pawl;
- Aa tlak tik paoh ah, ngakchia:
- Aa tlakmi samhnak ding ah, nangmah catialnak in pekmi lungtlinnak silole, na fa kum 18 a tlin hnu ah, na fa kumtlingmi ii a ca in tialmi hnatlaknak he, thialnak riantuanpiaknak pawl caah man a pemi silole pekna caah tuavo a ngei khomi aiawhnak lei aa telmi agency paoh;
- Pawcawmnak le seh lei fimcawnnak sin in aiawhtu, cachimtu a si kho, ngakchia cu pawcawmnak silole seh lei fimcawnnak chung ah a hramthok silole pehzulh in chiahnak caah ruah a si ahcun; le
- Holh thiamnak zohchunhnak committee chung ah a ummi thiamsang riantuantu pakhat, ngakchia cu holh pahnih a hmanngmi sin in a chuakmi tiah fehter a si ahcun.

- A hnacetmi silole hnatheihnak lei harnak a ngeimi siangngakchia pawl ii fimcawnnak chung ah tlinnak a ngeimi cachimtu, ngakchia cu a hnachet silole hnatheihnak lei aa harh tiah lunghrinh a si ahcun;
- Mithmuhnak lei chambaunak a ngeimi ngakchia pawl ii fimcawnnak chung ah a tlingmi cachimtu, ngakchia cu mit hmuhnak lei chambaunak a ngei tiah fehter a si ahcun silole lunghrinh a si ahcun;
- Mithmuhnak lei chambaunak a ngeimi ngakchia pawl ii fimcawnnak chung ah a tlingmi cachimtu le a hnacetmi silole hnatheihnak lei harnak a ngeimi siangngakchia pawl ii fimcawnnak chung ah tlinnak a ngeimi cachimtu, ngakchia cu mit hmuhnak lei chambaunak le a hnachet tiah fehter a si ahcun silole lunghrinh a si ahcun.
- Carel thiamnak (Dyslexia) Kutken Cauk chung ah, TEC, §29.0031(b), le 19 TAC §74.28 ii herhnak pawl a tlinhmi thiamsang, siangngakchia cu carel thiamnak lei harnak a ngei tiah lung hrinh a si ahcun.

Sianginn nih nangmah cu na fa caah ARD committee tonbiaruahnak pakhat cio ah an in sawm hrim lai ii nulepa pakhat silole pahnih ning in telnak feh ter ding in thazaang an chuah hrim lai. Nangmah nih a tawi deuhmi caan chung ah na hnatlak dah ti lo tonbiaruah hlaan ah a tlawm bik ni nga sianginn kai ni ah nangmah sin ah tonbiaruahnak theihternak catialmi cu pek hrim a si lai. Catial in theihternak tuahmi ah tonbiaruahnak ii tinhmi, caan, hmunhma an i tel hrim lai, cun ho dah tonbiaruahnak a kai lai timi cazin. Nangmah cu Mirang holh na holh khawh lo a si ahcun, sianginn nih a tlamtlin lo dah tilo nangmah nih na hmanmi nu hrin holh in theihternak cu an pek hrim lai. Na nuhrin holh cu catialmi holh a si lo ahcun, sianginn nih theihternak cu nangmah nih naa fian khawhnak hnga hmurka in silole a dang lam in theihternak fehternak ding ah kaarhlaannak pawl an tuah hrim lai.

ARD committee tonnak cu nangmah le sianginn ah hnatlak khawh mi caan le hmun a si hrim lai. Sianginn nih na caah a pekmi nithla silole caan cu a sinpit lo a si ahcun, sianginn nih na ton khawhnak caan kawl ding aa tlakmi thazaang chuahnak an tuah hrim lai. Nulepa pahnih ning in tonbiaruahnak kal khawhlo a si ahcun, nangmah nih telephone silole video in chawhnak tibantuk a dang lam in naa tel kho. Sianginn nih na kai ding in an in tuah khawh lo ahcun, sianginn nih nangmah tel lo in tonbiaruahnak cu an tuah khawh.

Pumpak ii cawnnak hmun silole aa pehtlaimi riantuanpiaknak cu tonbiaruahnak chung ah tharchuah silole ceih a si lo ruang ah pumpak kainak a herh lo tik ah ARD committee chungtel cu kainak in a chuak kho silole ARD committee tonbiaruahnak vialte chung in a chuak kho. Nangmah nih phetchamnak cu catialnak in na lung tling hrim lai.

Nangmah le sianginn cu catialnak in chuahnak le tonbiaruahnak hlaan ah IEP tthanchonak chung ah pumpak tel a si ahcun chungtel ii cacawnnak silole aa pehtlaimi riantuanpiaknak hmun chung ah tonbiaruahnak nih tharchuahnak pawl a telh caan ah ARD committee chungtel cu ARD committee tonbiaruahnak kainak in chuah ding ah theih thiam a si kho fawn.

Tlinnak

Na fa cu a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah a tlin le tlin lo biakhiahnak caah hneksaknak dal hnih a um.

(1) na fa cu IDEA tang ah chambaunak a ngeimi a si hrim lai; cun (2) chambaunak phichuak ning in, na fa nih fimcawnnak in thathnemnak ngah ding ah a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a herh hrim lai. Tlinnak caah dal hnih hneksaknak ii a pakhatnak dal tlinh ding ah, kum 3 in 21 karlak ngakchia pakhat nih, a tang lei ah chiahmi pawl dah ti lo, chambaunak phunthenmi pakhat silole tam deuh a phaah hrim lai.

- Autism;
- Hnacetmi silole hnatheihnak lei harnak a ngeimi (a chuak kaa in 21);
- Hnacetmi-mitcawmi (a chuak kaa in 21);
- Thinlung lei chambaunak ngeimi;

- Fimnak lei chambaunak ngeimi;
- Phuntampi chambaunak ngeimi;
- Phunthenlomi ngakchiat lio (kum thum in kum nga)*;
- Tthanchonak lei a nuarmi (kum 3 in kum 9)**;
- Ruh lei chambaunak;
- A dang ngandamnak lei chambaunak;
- Cawnnak lei chambaunak;
- Holh silole caholh chambaunak;
- Thluak lei hliamtuarnak; silole
- Mithmuhnak lei chambaunak (chuahka in 21 tiang).

*Ngakchiat lio phunthenlomi (Noncategorical early childhood) cu 2025-2026 sianginn kum ah thok ding ah hman a si ti lai lo.

**Tthanchonak lei nuarhnak tang ii tlinnak cu cacawn kum 2024-2025 sianginn kum ah ser a si khoo.

ARD committee nih a hramthok zohchunhnak theihternak dih ni in ni 30 chung ah tlinnak biakhiahnak cu an ser hrim lai. Summer le sianginn kai lio caan ah a tlami ni 30nak cu dal chung ah a um lo a siahcun, ARD committee nih summer lio caan ah ngakchia nih sauhmi sianginn kai kum (extended school year, **ESY**) a herh lai tiah a hramthok zohchunhnak nih a sawh dah ti lo a hramthok tlinnak fehternak, IEP, le hmunhma chiahnak he pehtlai in a donghnak biakhiah dingah fall chung ah a voi 15nak sianginn kai kum tiang ARD committe nih a ngeih. ESY riantuanpiaknak ah kal ter a si ahcun, ARD committee nih zohchunhnak theihternak tuah a dih hnu ah a si khawh le cangka in tonnak an tuah hrim lai.

Chambaunak a ngeimi ngakchia vialte in a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah an tling lo. Na fa cu carelnak silole tinchia ah aa tlakmi lam hmuhsaknak chung ah harnak a ngeih a si ahcun silole na fa nih Mirang holh thiamnak ah harnak a ngeih a si ahcun, na fa cu IDEA tang ah chambaunak a ngeimi ngakchia tiah biakhiah a si hrim lai lo. Zohchunhnak nih na fa cu chambaunak a ngei lo tiah a langh ter a si ahcun, sianginn chung hrambunh fimcawnnak le ziaza lei bawmtu phu cu na fa a tlangpi fimcawnnak chung ah program pawl silole a dang riantuanpiaknak pawl ruahnak pek ding ah an i tong kho.

Zohchunhnak tuahmi nih na fa cu chambaunak a ngei tiah a hmuhsak a si ahcun, ARD committee nih a tlangpi fimcawnnak cacawnnak (chambaunak a ngeilomi ngakchia pawl caah tuahmi cacawnnak he aa khatmi) chung ah thanchonak ser ding le i tel ding ah na fa nih a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a herh le herh lo biakhiahnak in a pahnihnak dal tlinnak hneksaknak ii pahnihnak cu a tuah hrim lai.

Riantuanpiaknak paw ii Hramthok Bawmhnak

Na fa cu a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah a tlin a si ahcun, sianginn nih a tlawm bikmi hrennak hmun chung ah FAPE he na fa cu chiah ding in sianginn cu hal a si. Mah hi IEP ii ARD committee ii tthanchonak in le IEP ii sianginn riantuannak in tling a si. Sianginn nih a hramthok a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a pek khawh hlaan ah, riantuanpiaknak caah na hnatlaknak a laak hrim lai. Riantuanpiaknak pawl ii a hramthok lei caah sianginn nih na hnatlaknak ngah ding in sullam a ngeimi thazaang chuahnak a tuah hrim lai. A hramthok zohchunhnak ah hnatlaknak na tuah lo a si ahcun, sianginn nih, sianginn nih nangmah ii riantuanpiaknak pawl ah hnatlak ding na elmi nun ter thannak ah halnak silole zohnak an tuah kho lo men. Nangmah nih hnatlak ding in na el a si ahcun a hlei in tuahmi fimcawnnak ttha le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl pek a si lai lo. A hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl hramthok ah hnatlaknak pek ding in hal ding lehnak ah hnatlaknak na el silole na tloih a si ahcun sianginn nih na fa sin ah FAPE ngah ter ding in a rian cu a buar lo.

Pumpak Hrambunh Fimcawnak Program (Individualized Education Program, IEP) ii tthanchonak

IEP ii a biapimi dal pawl ah mah hi an i tel:

- Na fa ii a tu lio fimcawnnak lei ngahnak level pawl le thil ti khawhnak (present levels of academic achievement and functional performance, **PLAAFP**);
- Fimcawnnak lei ngahnak le riantuannak tinhmi pawl telh in, tah khawhmi tinhmi kawltung pawl;
- A hlei in tuahmi fimcawnnak, aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl, le pek dingmi bawmhnak le riantuanpiaknak pawl chapmi langhternak;
- Na fa cu zeitindah ramkomh le pengkomh hneksaknak pawl chung ah aa tel lai timi he pehtlai in thawngpang, na fa nih zohchunhnak caah a herhmi zeibantuk hmu hma chiahnak aa tlakmi pumpak paoh ii cachuah telh in cun na fa nih Ramkomh zohchunhnak punghman tuahmi can ah a dang zohchunhnak tuah a herh le herh lo, le na fa caah zeiruung ah dah lam dang zohchunhnak cu aa tlak timi;
- Thialnak riantuanpiakknak pawl, kum aa tlak tik ah; cun
- Ruah chih hrim ding a dang hmun pawl, le a herh tiah ruah a si ahcun, chambaunak, herhnak, silole sining pawl a ngeimi ngakchia pawl caah tuahnak pawl.

TEA nih IEP zohchunhmi form an tharchuah ([Link: bit.ly/3smMLMe](https://bit.ly/3smMLMe)). Na fa ii sianginn nih mah zohchunhmi form silole a dang form an hman khawh.

IEP thanchoternak chung ah, ARD committee nih an ruah chih hrim dingmi thil tampi an si, mah pawl telh in;

- Na fa ii thazaang;
- Na fa ii fimcawnnak caah na lungretheihnak pawl;
- Na fa ii aa nai bik zohchunhnak tuahmi phichuak pawl; cun
- Na fa ii fimcawnnak, thanchonak lei, le riantuannak lei herhnak pawl.

Chap chih ah, ARD committee nih ngakchia pawl cheukhat caah a hlei in tuahmi thil pawl an tuah hrim lai, a tang lei bantuk in:

- Ngakchia ii sining nih ngakchia ii a cawnnak silole midang pawl cung ah hnahnawhnak a pek caan ah mah sining pawl tolrel ding a thami ziaza lei tlangtlaknak le bawmhnak le a dang lam pawl hmannaak ruahchihnak;
- Ngakchia cu holh pahnih a hmanngmi sin in a chuakmi a si caan ah ngakchia ii IEP he aa pehtlaimi herhnak pawl ning in ngakchia ii holh lei herhnak pawl ruahchihnak; mit hmulomi ca chimhnak peknak le mitcaw ca hmannaak; ngakchia cu a mit a caw silole mit khuahmuhnak lei harnak a ngeih tik ah ngakchia caah mitcaw ca cu aa tlak lo tiah committee nih bia an khiah dah ti lo.
- Chambaunak a ngeimi, le a hna a chetmi silole hnatheihnak lei harnak a ngeimi ngakchia pakhat cio ii chawnhbiak pehtlaihnik lei herhmi pawl ruahnak, ngakchia ii caholh le chawnhbiak pehtlaihnik herhnak pawl ruahchihnak, ngakchia ii holh le pehtlaihchawnhbiaknak chung ah thirual pawl le thiamsang he hmakhat te pehtlaihnik caan tha ruahchihnak, ngakchia ii caholh le pehtlaihnik chung hmakhat te cawnpiaknak caah caan tha pawl telh in;
- Chambaunak a ngeimi ngakchia pakhat cio nih bawmtu technology seh thilri pawl le riantuanpiaknak pawl an ngei ma ngei lo timi ruahchihnak; cun
- Carel thiamnak Kutken Cauk chung ah a herhmi bawmhnak pawl tuahnak, aa pehtlaih a si ahcun, carel le cafang fonh aa harh tiah ruahmi ngakchia le carel le cafang fonh lei lam hmuhsaknak a herhmi pawl caah.

A Tu Lio Fimcawnnak lei Ngahnak Level pawl

IEP nih na fa ii PLAAFP cathanh a telh hrim lai. Mah cathanh ah hin a tlangpi fimcawnnak chung teltumnak le tthanchonak zeitindah chambaunak nih a hnorsuan timi aa tel hrim lai. Na fa cu preschool siangngakchia a si ahcun, cathanh ah kum he aa tlakmi cawlcanghnak pawl chung ah teltumnak cu zeitindah chambaunak nih a hnorsuan timi hrihfhahnak a um hrim lai.

Kumfatin Tinhmi Kawltung pawl

IEP ah tah khawhmi kum fatin tinhmi kawltung pawl an i tel hrim lai, fimcawnnak le tinhmimi kawltung pawl telh in, na fa pa silole nu nih a tlangpi fimcawnnak chung ah teltumnak le thanchonak an ngeih khawhnak hnga chambaunak sin in a na fa ii herhnak a phichuakmi pawl tlinh ding ah suaimi a si. Mah tinhmi kawltung pawl nih na fa ii chambaunak in phichuakmi a dang fimcawnnak lei herhnak pawl an pek hrim ve lai. IEP nih zeitindah kum fatin tinhmi kawltung pawl lei ah na fa thanchonak cu tah a si lai timi le zeitik ah dah thanchonak theihternak pawl cu na sin ah tuah an si lai timi an langh ter hrim lai.

A Hlei in Tuahmi Fimcawnnak, Aa Pehtlaimi Riantuanpiaknakpawl, le Chapmi Bawmhnak le Riantuanpiaknak pawl

ARD committee nih zeibantuk riantuanpiaknak pawl dah tuah ding a herh timi bia an khiah lai;

- Kum fatin tinhmi kawltung pawl lei ah aa tlak ning in ngakchia a kal khawhnak hnga;
- Cawnnak a leng cawlcanghnak le fimcawnnak si lomi cawlcanghnak pawl chung teltumnak telh in a tlangpi fimcawnnak chung ah tel khawhnak le tthancho khawhnak; le
- Chambaunak a ngeilomi ngakchia pawl he i teltum khawh ii fimnak a ngeih khawhnak hnga.

IEP nih na fa silole na fa ai ah a hlei in tuahmi fimcawnnak, aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl, le bawmhnak pawl le riantuanpiaknak pawl herhmi cathanh a telh hrim lai. Mah riantuanpiaknak pawl a tak ah tuah khawhmi sauhnak ah hawikom a huap in zohnak cung ah hram bunh hrim a si lai.

Cu leng ah, IEP ah a herhmi program tharchuahmi paoh ii cathanh le pek a si lai dingmi sianginn nawlgeitu caah bawmhnak pawl le a herhmi program tharchuahnak paoh ii cathanh aa tel hrim lai. IEP nih riantuanpiaknak pawl hramthok le tharchuahnak le a zat, hmunhma, le riantuanpiaknak le tharchuahnak a tawisau caah tinhmi nithla an telh fawn hrim lai.

Ramkomh Zohchunhnak pawl

Federal law tang ah, ngakchia pawl cu ramkomh fimcawnnak tahfung he aa tlak in hlawn tling tein sianginn nih an chimh le hna chimh lo biakhiahnak ding ah ngakchia pawl vialte cu pek hrim an si lai. Texas chung ah, fimcawnnak lei tahfung pawl cu Texas Essential Knowledge and Skills tiah hngalh an si, mah pawl cu TEA website ah hmuh khawh an si ([Link: bit.ly/3bFeuSk](https://bit.ly/3bFeuSk)). A hlei in tuahmi fimcawnnak riantuanpiaknak pawl a ngahmi chambaunak a ngeimi ngakchia pawl nih aa tlakmi ramkomh zohchunhnak pawl an phit lai, lam dang fimcawnnak lei ngahnak tahnak pawl he aa tlakmi aa hngal bikmi chambaunak a ngeimi ngakchia pawl caah punghmaan silole lam dang zohchunhnak pawl. Na fa nih punghmaan zohchunhnak silole a dang zohchunhnak a phit le phit lo zong ah, zohchunhnak cu ramkomh ii fimcawnnak lei tahfung he aa ruang in a um, cun na fa nih ramkomh le pengkomh zohchunhnak pawl cung ah aa tlakmi hmunhma chiahnak a ngah hrim awk a si, a herh a si ahcun, na fa ii IEP chung ah langhter a si bantuk in.

ARD committee nih na fa cu zohchunhnak pawl chung ah teltum ding in a herh tiah biakhiahnak an tuah a si ahcun, IEP nih aa tlakmi hmunhma chiahnak cathanh a telh hrim lai. TEA website in hmunhma chiahnak konglam ([Link: bit.ly/3sq2vht](http://bit.ly/3sq2vht)).

ARD committee nih na fa cu punghmaan ramkomh silole pengkomh zohchunhnak pawl can ah a dang zohchunhnak a tuah hrim lai tiah biakhiahnak an tuah a si ahcun, IEP nih zeiruung ah dah ngakchia cu punghmaan zohchunhnak chung ah aa tel khawh lo timi he pehtlai in cathanh a telh hrim lai, zeiruung ah dah ngakchia caah lam dang zohchunhnak thimmi cu tuah a si timi. Mah konglam chung ah na fa ii IEP can ah TEA nih tuahmi a dang zohchunhnak telnak form cu telh a si lai. Cu leng ah, na fa nih lam dang zohchunhnak pawl a laak a si ahcun, na fa ii IEP nih benchmark silole caan tawi thimnak pawl a telh fawn hrim lai. Benchmark silole caan tawi tinhmi pawl cu lam dang fimcawnnak ngahnak tahfung he aa tlakmi lam dang zohchunhnak a la mi chambaunak aa hngal bikmi siangngakchia pawl ca lawng ah a herh.

Thialnak

IDEA le ramkomh phunghram nih siangngakchia upa deuh pawl thialnak riantuanpiaknak pawl caah IEP pawl a hal. Thialnak riantuanpiaknak pawl cu sianginn in sianginn hnu cawlcanghnak pawl ah ngakchia thial ding bawmhnak ah suaimi cawlcanghnak pawl an si. Thialnak timhtuahnak kum aa thok hrim ding a si, sihmanhsehlaw, federal le ramkomh phunghram tangah aa dang. Cu ruang ah, 19 TAC §89.1055 tang commisioner phunglam pawl nih federal le ramkomh thialnak riantuanpiaknak pawl cu siangngakchia kum 14 a tlin tik ah a voikhatnak IEP hmual ngeihnak hnu deuh lo in thok ding a hal. Cu ruang ah, siangngakchia nih kum 14 a tlin tik ah IEP pakhatnak nak hnu deuh lo hmual a ngei, ARD committee nih an ruah hrim lai cun, aa tlak a si ahcun, IEP chung ah a tang lei thil pawl hi an tuah lai.

- (1) Mizapi sianginn system leng ii nunnak ah siangngakchia thialnak chung aa tlakmi siangngakchia teltumnak;
- (2) Siangngakchia nulepa le a dang minung pawl i tel ding sawmmi pawl in siangngakchia ii thialnak chung ah aa tlakmi teltumnak:
 - a. Siangngakchia nulepa; silole
 - b. Siangngakchia min khumh a sinak sianginn pengkomh;
- (3) Secondary level cacawnnak hnu caah timhtuahnak telh in, aa tlakmi secondary fimcawnnak thimnak pawl;
- (4) Aa tlakmi riantuannak lei zohchunhnak;
- (5) Siangngakchia silole siangngakchia ii nulepa pawl cu riantuanpiaknak silole mizapi thathnemnak caah cozah lei agency sin ah kalternak caah aa tlakmi sining pawl, siangngakchia sin ah a ngahmi mizapi thathnemnak caah hngahnak cazin cung ah siangngakchia chiah ding ah cozah lei agency sin ah kalternak telh in; le
- (6) Aa tlakmi hmunnak le ngahnak:
 - a. Biakhiahnak ser thiamnak thanchoternak chung ah siangngakchia bawmh ding ah chepmi bawmhnak pawl, riantuanpiaknak pawl, cawnnak, le a dang caan tha pawl; le
 - b. Siangngakchia ii a mah te'n dirnak le pumpak biakhiahnak zoh ding ah bawmhnak le riantuanpiaknak pawl, bawmhmi biakhiahnak-sernak hnatlaknak telh in.

Siangngakchia kum 14 a tlin tik ah a pakhatnak IEP hmualngeihnak nak hnu lo in thoknak, silole ARD committee nih aa tlak tiah bia a khiah a si ahcun a ngakchia deuh in, IEP nih mah pawl hi a telh hrim lai;

1. Cawnnak, fimcawnnak, riantuannak, le, aa tlaknak hmun ah, mah pumpak nun thiamnak pawl he pehtlai in kum he aa tlakmi thialnak zohchunhnak pawl cung ah hrambunh in aa tlakmi tah khawhmi postsecondary tinhmi kawltung pawl; le
2. Thialnak riantuanpiaknak pawl, cawnm course pawl telh in, nih siangngakchia cu postsecondary tinhmi kawltung pawl phaknak ding ah bawmh ding a herh.

Siangngakchia nih kum 18 a tlin tik ah IEP pakhatnak nak hnu deuh lo hmual a ngei, ARD committee nih an ruah hrim lai cun, aa tlak a si ahcun, siangngakchia ii IEP chung ah a tang lei thil pawl hi tuahnak:

1. Siangngakchia ii thialnak chung ah teltumnak le siangngakchia ii nuelpa le a dang minung pawl hmai lei, nulepa silole a dang minung cu:
 - a. Siangngakchia min khumh a sinak sianginn pengkomh silole siangngakchia nih aa telnak ah kawhauh a si ahcun; silole
 - b. Bawmhmi biakhiahnak sernak hnatlaknak tang ah teltum ding in siangngakchia ii hnatlaknak ngeih a si ahcun; cun
2. Kum he aa tlakmi cawnnak hmun ngahnak, secondary fimcawnnak silole cawnnak hnu caah siagngakchia a timhtuah piaktu hmunhma silole zatlangbu tolrelmi pawl, zuamcawhmi riantuannak, silole mah tein nunnak, siangngakchia ii thialnak kawltung le tinhmi pawl he aa tlak in.

Na fa cu ARD committee tonbiaruahnak ah a kai awk a si thialnak riantuanpiaknak pawl le secondary dih hnu tinhmi kawltung pawl ceihhmainak ding ah. Na fa nih tonbiaruahnak a kai lo a si ahcun, ARD committee nih na fa ii herhmi le duhmi pawl ngahnak feh ter ding ah a dang kaarhlaannak pawl a tuah hrim lai. Na fa cu kum 18 nak in a ngakchia deuh ii a tlawm bik 14 a si ahcun, ARD committee nih nangmah le sianginn nih i teltum ding in nan sawm mi a dangmi minung pawl le nangmah cu ngakchia ii tialnak chung ah tel ding in a ruah chih hrim fawn lai. Cu leng ah, aa tlakmi samhnak ding ah, nangmah catialnak in pekmi lungtlinnak silole na fa kumtlingmi ii a ca in tialmi hnatlaknak he, thialnak riantuanpiaknak pawl caah man a pemi silole peknak caah tuanvo a ngei khomi aiawhnak lei aa telmi agency paohsianginn nih kawhauhna a tuah hrim lai.

Upa Siangngakchia pawl

Na fa cu kum 18 a tlin tik ah, ngakchia cu *upa siangngakchia* a hung si. Phunghram nih a tling lo tiah bia a khiah dah ti lo upa ngakchia pawl nih anmah tein biakhiahnak nawl an ngei. Na fa kum 18 a tlin hlaan ah a tlawm bik kum khat ah tuahmi ARD committee tonbiaruahnak ah, na fa nih fimcawnnak lei biakhiahnak pawl ser dinmi cu an nulepa sin in an sin ah pek a si timi an cawn lai. Na fa ii IEP nih nulepa le ngakchia cu covo peknak theihternak fianh ding ah cathanh an telh hrim lai. Cu ah cun lam hruainak, lam hruainak ah a dang lam pawl, cun mah tein nunnak chung ah bawmh ding ah suaimi a dang bawmhna le konglam le hram pawl kong cheuhnak cathanh zong telh chih an si hrim lai.

Na covo pawl cu na fa upa sin ah pek a si tik ah, nangmah le na siangngakchia upa nan pahnih nih hmai lei a herhmi theihternak pawl vialte cu nan ngah ti lai. Sihmanhsehlaw, ARD committee tonbiaruahnak pawl ii theihternak pawl cu nangmah tonbiaruahnak ah kai ding caah sawmhna a si lo. Nangmah cu kum tling cangmi na fa nih an sawm silole nangmah sawm ding ah sianginn cu nawl a pek hna lawng ah tonbiaruahnak ah na kai kho lai.

Autism a ngeimi ngakchia pawl

Autism a ngeimi ngakchia caah, 19 TAC §89.1055(g) he aa tlakmi lam 11 a um, a tlawm bik kum fatin ruahchih hrim a si lai, hawikom huap in zohnak, tuah khawhmi pawl kauhnak ding ah fimcawnnak program tuahmi hrambunh research. A herh caan ah, mah lam pawl cu IEP chung ah tuah hrim an si lai. A herh lo tik ah, IEP nih biakhiahnak rak sernak hrampi le mah hmual a ngeimi cathanh an telh hrim lai. ARD committee nih an ruahchih dingmi lam pawl cu:

- Fimcawnnak lei program samhmi;
- Cawnnak cawlcanghnak chung telnak chung ah teltumnak le suai lomi caan zothannak nifatin caan khiahmi pawl;
- Inn le zatlangbu-hrambunh cawnnak, silole aa thleng khomi lam dang pawl;
- Thatnak lei ziza bawmtu lam pawl;

- Hmai lei timhtuahnak;
- Nulepa/chungkhar cawwnak le bawmhnak;
- Hliahmi cawlcanghnak pawl ah aa tlakmi ngakchia riantuantu ratio;
- Chawnhbiaknak tlangtlaknak pawl;
- Hawikomh thiamnak lei bawmhnak le lam pawl;
- Thiamsang fimchimtu/riantuantu bawmhnak; le
- Hawikom a huap in zohnak, research hrambunh tuahnak cung ngatchan in cacawwnak lam pawl

Hnachetmi silole Hnatheihnak lei Aa Harhmi Ngakchia pawl

A hnachetmi asiloah hnatheihnak lei aa harhmi ngakchia caah, ARD committee nih ngakchia ii:

- Holh le chawnhbiak pehtlaihnak herhnak pawl;
- Ngakchia ii holh le chawnhbiak pehtlaihnak chung ah hawikom le thiamsang pawl he hmakhat te pehtlaihnak caah caan tha pawl;
- Fimcawwnak level; cun
- Ngakchia ii holh le chawnhbiak pehtlaihnak chung ah hmakhat te lam hmuhsaknak caah caan tha pawl telh in, ngakchia ii a herhmi pawl a tling in.

A Hnachetmi silole Mithmuhnak lei Chambaumi Ngakchia pawl

Ramkomh phunglam tang ah, a mitcawmi silole mithmuhnak lei chambaunak a ngeimi ngakchia caah, ARD committee nih ngakchia caah mitcaw ca cu aa tlak lo tiah biakhiahnak an tuah dah ti lo mitcaw cacawwnak le hmanna chung ah ngakchia ii IEP lam hmuhsaknak chung ah ARD committee nih an telh hrim lai. ARD committee ii biakhiahnak cu ngakchia ii aa tlakmi cacawwnak le cathiamnak cun ngakchia ii a tu lio le hmai lei fimcawwnak herhnak pawl ii hneksaknak cung ah hrambunh an si hrim lai.

Ramkomh phunglam tang ah, a mitcawmi silole mithmuhnak lei aa harhmi ngakchia caah, ARD committee nih mah pawl hi an ruah hrim lai ngakchia ii:

- Mitcaw ca le ruahnak thanchonak tibantuk thiamnak pawl le a taangmi cacawwnak chung luhnak ding ah a herhmi a dang thiamnak pawl;
- Tinhmi le cawlcanghnak lei chimhnak;
- Mipi he pehtlaih thiamnak;
- Pawcawwnak timhtuahnak;
- Bawmtu technology, mit lei thilri pawl telh in;
- Mah tein nun thiamnak;
- Serthannak le dinhnak caan;
- Mah tein biakhiahnak; cun
- Theihhngalhnak lei zatnak.

Ziaza lei Thanchonak silole Tlangtlaknak Plan (Behavioral Improvement or Intervention Plan, BIP)

ARD committee nih na fa caah ziaza lei thanchonak plan silole ziaza lei tlangtlaknak plan (BIP) cu aa tlak tiah bia an khiah a si ahcun, mah plan cu na fa fimcawwnak caah na fa ii IEP can ah telh hrim a si lai ii tuanvo a ngeimi cachimtu pakhat cio sin ah pek a si lai.

Sauhmi Sianginn Kum Riantuanpiaknak pawl (Extended School Year Services, ESY)

ARD committee nih na fa ii IEP kum fatin zohnak ah ESY riantuanpiaknak pawl caah na fa cu a tlin le tlin lo an ruah hrim lai. Punghmaan le punghmaan a si lomi zohchunhnak pawl hmang in nangmah le ramkomh nih khawmhmi data hmang in ESY riantuanpiaknak caah a herhmi cu cahrennak tuah a si hrim lai. Na fa ii a tu lio IEP chung ah a biapimi hmun pakhat silole tam deuh chung ah le ngakchia nih thanchonak a herh tiah nai te ah langhtermi hmun ah, na fa nih aa tlakmi caan pakhat chung ah ngah than khawh lomi a fakmi silole aa thei tukmi tumchuknak ah aa tlak in langhtermi ruahchan a si ahcun ESY riantuanpiaknak pawl caah na fa cu a tling. A fakmi silole aa thei tukmi tumchuknak sullam cu ngakchia cu ESY riantuanpiaknak pawl ii chambaunak chung ah a biapimi IEP hmun pakhat silole tam deuh chung ah tuan deuh a rak ngahmi thanchonak ngah ding a tuah kho lo, silole a tuah ko lai lo.

ARD committee nih na fa cu ESY riantuanpiaknak pawl a herh tiah biakhiahnak a tuah a si ahcun, IEP nih ESY riantuanpiaknak pawl chung ah khoikaa hmun pawl dah tuah an si lai timi a hliah hrim lai. ARD committee cu ngakchia ii kum fatin IEP zohthannak tonbiaruahnak ah ESY riantuanpiaknak pawl caah a herhmi ceihhmai ding in hal a si.

Hmunhma chiahnak

IDEA nih chambaunak a ngeimi ngakchia cu *khenkhamnak a tlawm bikmi hmun* chung ah um ding in a hal. Mah ii a sullam cu na fa cu aa tlakmi sang bik tiang samhmi chambaunak a ngeilomi ngakchia pawl he fimchihm a si hrim lai. Na fa pa silole nu ii a chambaunak sining silole fahnak ruang ah a tlangpi fimcawnnak chung ah chapmi bawmhnak le riantuanpiaknak pawl hman bu in lung diriamhnak hmuh a si khawh lo caan lawng ah a tlangpi fimcawnnak pawngkam sin in na fa chuahnak cu a cang kho.

Chapmi bawmhnak le riantuanpiaknak pawl sullam cu a tlangpi fimcawnnak chung ah pekmi bawmhnak, riantuanpiaknak, le a dang bawmhnak pawl, a dang fimcawnnak he aa pehtlaimi pawl, le fimcawnnak leng le fimcawnnak he aa pehtlai lomi chung ah, chambaunak a ngeimi ngakchia pawl cu chambaunak a ngei lomi hna he aa tlakmi sang bik tiang cawn ti khawh ding caan tha pek hna a si.

A hlei in tuahmi fimcawnnak can ah ngakchia ii IEP tuahnak caah aa tlakmi fimcawnnak lei biakhiahnak aa tel. Hmunhma chiahnak nih chambaunak a ngeimi ngakchia caah a ngahmi hmunhma chiahnak thimnak pawl a chim duh (a tlangpi fimcawnnak khaan pawl, a hlei in fimcawnnak, a hlei in tuahmi sianginn, inn ah cachimhnak, siizung le zung pawl chung ah chimhnak tibantuk). Hmunhma chiahnak nih khiahmi pumsa hmunhma silole riantuanpiaknak pawl tuah dingmi hmun kha a sawh duhmi a si lo. ARD committee nih ngakchia ii IEP cung ah hrambunh in fimcawnnak lei hmunhma chiahnak bia a khiah.

ARD Committee Biakhiahnak

IEP ii halmi element pawl he pehtlai in ARD committee biakhiahnak cu a si khawh ahcun committee chungtel pawl ii kap hnih hnatlaknak in ser hrim a si lai. Mah kaphnih hnatlaknak hi zapi hnatlaknak tiah auh a si. ARD committee cu zapi hnatlaknak lei ah rian an tuan lai lo, a sinain sianginn nih FAPE ngahnak chung ah na fa herhmi pawl caah riantuanpiaknak pawl cu IEP nih a telnak hnga fehter ding ah tuanvo a ngei. Mi tam deuh me pekmi cung ah ngatchan in ARD committee biakhiahnak pawl ser ding ah onh khawh a si lo. ARD committee ii biakhiahnak pawl ah hnatlaknak silole hnatlak lonak cu nangmah le uktu nih nan tuah hrim lai.

ARD committee biakhiahnak ah na lung a tlin lo a si ahcun, nangmah le na sianginn nan pahnih ning nih nan lung tlin dah ti lo sianginn kai ni 10 leng luan lo ding in committee luhnak caan tha pakhat pek na si lai. Nangmah nih luhnak le zapi hnatlaknak pekmi na cohlaan a si ahcun, ARD committee nih caan le hmun cung ah kaphnih in

tonbiaruahnak caan khiahnak nan tuah hrim lai. Sihmanhsehlaw, sianginn velchum ah na fa umnak nih na fa silole midang pawl cung ah lenglei tihnungmi dirhmun tiang a phak ter khawh a si ahcun, silole na fa nih dingrep zulhphung lei fimcawnnak program chung ah a phak ter kho tu thil pakhat khat a tuah sual a si ahcun, nangmah nih ARD committee biakhiahnak na lung a tlin lo a si hmanh ah ARD committee nih luhnak le auhthannak tuahnak a ngei lo.

Zohchunhnak lio ah, ARD committee chungtel pawl nih lam dang pawl an ruah chih hrim lai, konglam chapmi khamhnak an tuah hrim lai, hmai lei cahren timhtuahnak, le silole ARD committee nih kap hnih hnatlaknak an tuah khawhnak hnga a bawm kho tu a dang minung ngahnak an tuah hrim lai. ARD committee an i ton than ii nangmah nih hnatlak lo nak pehzulh in na tuah a si ahcun, hnatlaknak a herhmi riantuanpiaknak pawl a hramthok chung ah aa telmi hnatlaknak dah ti lo, sianginn nih biakhiahnak a tuahmi cu ngakchia caah aa tlakmi a si nak hnga sianginn nih IEP an tuah hrim lai.

Kaphnih hnatlaknak cu phak a si lo tik ah, IEP chung ah hnatlaknak caah a chekhaan cathanh tialmi cu telh hrim a si lai. Nangmah nih ARD committee biakhiahnak he na hnatlak lo a si ahcun, hnatlak lonak cathanh nangmah tein tial ding ah caan tha pek hrim na si lai. Sianginn nih a tawi deuhmi caan ah na hnatlak dah ti lo IEP tuah hlaan ah a tlawm bik sianginn kai ni nga ah a hlaankan theihternak catial in an in pek hrim lai.

ARD committee zong nih IEP ii a herhmi thil vialte kong hnatlaknak phak ding ah sungahnak dah ti lo zohchunh than nak ding ah an thim khawh ve fawn.

IEP ii Copy:

Sianginn nih man lo in na fa ii IEP copy cu na sin ah an pek hrim lai. 19 TAC §89.1055(r) tang ah, nangmah nih Mirang holh na holh khawh lo ii na nu hrin holh cu Spanish a si ahcun, sianginn nih catialmi copy silole na fa ii IEP Spanish ah lehmi ii aukhumi cu an pek hrim lai. Nangmah nih Mirang holh na holh khawh lo ii na nu hrin holh cu Spanish a si lo ahcun, sianginn nih na nu hrin holh ah na fa ii IEP aw khumi silole catialmi copy cu leh ding ah a dikmi thazaang chuahnak an tuah lai. Nangmah nih mirang holh na holh khawh lo ii na nu hrin holh cu catialmi holh a si lo ahcun, sianginn nih theihternak cu nangmah nih naa fian khawhnak hnga hmurka in silole a dang lam in theihternak fehternak ding ah kaarhlannak pawl an tuah hrim lai. Catial in holh lehnak sullam cu na fa ii IEP chung catialnak vialte cu catialnak form in leh a si lai tinak a si. Nangmah cu holh lettu silole calettu nih tonbiaruahnak ah an in bawmh a si ahcun ARD committee ii aw khumi cu sianginn nih an in pek khawh, na fa ii IEP chung konglam vialte cu hmurka in leh le khumh an si dih tiang.

ARD committee tonbiaruahnak ah nulepa hna nih an fian khawhnak hnga sianginn nih aa tlakmi thazaang chuahnak an tuah hrim lai, Mirang holh a hmanh lo ml hna silole a hnachetmi silole hna theihnak lei aa harhmi caah holhlettu caah tolrelnak telh in.

IEP ii a Huap in Zohnak

ARD committee nih na fa ii IEP zohthannak tuah ding le kum fatin tinhmi kawltung pawl cu tlinh an si le si lo biakhiahnak ding ah kum khat voikhat a tlawm bik an i tong hrim lai. ARD committee nih aa tlak ning in a tang lei pawl tuan piak ding ah, na fa ii IEP cu kum fatin nak tam deuh an ii tong:

- Kum fatin tinhmi kawltung pawl le a tlangpi fimcawnnak lei ah ruahchanmi thanchonak um lo nak;
- Zohthannak tuahmi paoh ii a phichuak pawl;
- Pekmi ngakchia, silole petu, nulepa pawl konglam;
- Ngakchia herhmi pawl chung ah telhnak; silole
- A dang konglam pawl.

Na fa konglam fimcawnnak lei theih duhmi pawl biakhiah ding ah ARD committee tonbiaruahnak na hal khawh. Sianginn nih sianginn kai ni ninga chung ah tonbiaruahnak ngeih ding in na halmi catialnak an pek hrim lai silole nangmah cu tonbiaruahnak na halmi zeiruung ah dah sianginn nih a el timi kong catial in fianternak an pek hrim lai. Nangmah cu Mirang holh na holh khawh lo a si ahcun, sianginn nih a tlamtlin lo dah tilo nangmah nih na hmanmi nu hrin holh in theihternak cu an pek hrim lai. Na nu hrin holh cu ca in tial a si lo ahcun, sianginn nih theihternak cu hmurka in caleh a sinak feh ter ding ah kaarhlaannak pawl an buah hrim lai silole a dang lam pawl in na fian khawhnak hnga an buah hrim lai.

ARD committeee tonbiaruahnak tello in IEP ah thlennak pawl nangmah le sianginn nih nan lung tling kho. Sihmanhsehlaw, tlinnak biakhiahnak ah thlennak pawl, hmunhma chiahnak chung ah thlennak pawl, le biakhiahnak pawl cu ARD committee tonbiaruahnak chung ah ser hrim a si lai. IEP cu ARD committee tonbiaruahnak leng ah thlen a si ahcun, thlennak pawl cung ah lungtlinmi langhtertu catial in cahren buahmi a um hrim lai. Halmak cung ah, sianginn nih remhmi he IEP zohthannak ii copy cu nangmah sin ah an in pek hrim lai. Cu leng ah, mah thlennak pawl ii theihternak ngakchia ii ARD committee sin ah buah ding an feh ter hrim lai.

Zohchunhthannak

Na fa nih a hlei in buahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl ngah hram a thok bak in, caan pakhat zohthannak pawl a herh. Zohthannak buahnak caah sianginn nih na hnatlaknak ngah ding in sullam a ngeimi thazaang chuahnak a buah hrim lai. Aa tlakmi thazaang chuah buin leh ding ah na buah khawh lo a si ahcun, sianginn nih na hnatlaknak tello in zohchunh thannak cu an buah khawh. Na fa zohchunhthannak caah hnatlaknak na el a si ahcun, sianginn nih zohchunhthannak caah na hnatlaknak a um lo mi caan ah ngaihiaknak caan halmak silole thlahnak caah halmak a buah khawh, nain a herh cu a herh lo. Zohchunhthannak ah hnatlaknak na elmi tial than ding sianginn nih a kawl lo a si ahcun na fa zohchunhthannak buah ding ah sianginn nih a mah ii ngakchia kawlnak tuanvo silole zulhphung pawl a buar lo.

Zohchunhthannak cu a hramthok zohchunhthannak he aa lo. Ngakchia cu chambaunak a ngeimi ngakchia le fimcawnnak lei a chambaumi ngakchia pakhat ah telh a si le si lo fehternak ding ah zohchunhthannak cu a zami a si hrim lai. Nangmah le sianginn nih nan lungtlin dah ti lo, kum thum fatin a tlawm bik voikhat ngakchia ii herhnak pawl ii zohchunhthannak pawl cu buah hrim a si lai. Nangmah le sianginn nih nan lung tlin dah ti lo kum khat chung ah zohchunhthannak pakhat leng buah a si lai lo.

A um ciami zohchunhthannak data (**REED**) huapnak nih a hramthok zohchunhthannak cu a buah hrim lai, aa tlak a siahcun, cun REED cu IDEA tang ah ngakchia zohchunh thannak can ah buah a si hrim lai. Sianginn cu a um ciami zohchunh thannak data zohthannak ding ah na hnatlaknak ngah ding a herh lo. A hramthok zohchunhthannak a si ahcun dingrep zulhnak lei phu nih REED cu an buah hrim lai, silole zohchunhthannak a si ahcun ARD committee, nangmah telh in, a sinain tonbiaruahnak chung ah i tel a herh lo. Chungtel pawl nih na pekmi konglam telh in, zohchunhthannak velchum biakhiah ding ah na fa kong a um ciami zohchunhthannak data an zoh than hrim lai.

Na fa nih a hlei in buahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a rak ngah cang a si ahcun, ARD committee nih zeibantuk chapmi zohchunhthannak dah buah a si timi biakhiahnak an buah, a um a si ahcun, na fa ii a hlei in buahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl ah chapmi silole tharchuahnak pawl biakhiah a herh ahcun.

ARD committee nih a hlei in buahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl na fa nih a pehzulh le pehzulh lo biakhiah ding ah chapmi zohchunhthannak a herh ti lo tiah bia an khiah a si ahcun, mah biakhiahnak cu nangmah sinah fian ter a si hrim lai. ARD committee nih a um ciami zohchunhthannak data cu a za tiah biakhiahnak an buahmi an fianter hnu ah, nangmah nih sianginn cu buah ding in na hal hna dah ti lo halmi zohchunhthannak tlinh ding ah zohchunhthannak a thar an buah a herh lo.

A Mah tein Fimcawnnak lei Zohchunhnak (Independent Educational Evaluation, IEE)

Sianginn nih zohchunhnak a tuahmi silole zohchunhthannak a tuahmi ah na hnatlak lo a si ahcun, sianginn tangka hmanmi ah IEE cu na hal khawh. IEE cu khoikaa ah dah ngah a si khawh timi konglam sianginn nih an in pek hrim lai cun IEE ngahnak caah sianginn ii phunthen copy an in pek hrim lai. IEE sianginn rikhiahmi cu an tlinh hrim lai. IEE na hal a si ahcun, sianginn nih, i nuarh lo in, IEE caah an pek lai silole mah zohchunhnak cu aa tlak ko timi langhter ding ah riantuannak an hal lai. Zohchunhnak ah sianginn nih hruaimi caan pakhat cio ah mizapi hmanmi ah IEE pakhat lawng ah nangmah cu khinh na si. Sianginn nih ngaihpiaknak an hal ii ngaihpiaknak lei tuanvo ngeitu nih sianginn ii zohchunhnak cu aa tlak tiah bia an khiah a si ahcun, IEE ah covo na ngei thiam, a sinain sianginn ii samhmi ah a si lo. Sianginn nih IEE caah man a pek le pek lo he i pehtlai lo in FAE he pehtlai in ARD committee nih sianginn khiahmi cu IEE nih a phaknak sin in ngahmi konglam cu a ruah chih hrim lai.

Riantuanpiaknak pawl caah Hnatlaknak Laakthannak

A hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl ii a hramthok hnatlaknak ah nawl ngeih bantuk in, nangmah nih riantuanpiaknak pawl caah hnatlaknak laak than ding ah nawl na ngei. Hnatlaknak na laakthannak cu catialmi in a si hrim lai. Sianginn nih na catial in laakthannak an ngah tik ah, mah nih na biakhiahnak cu a upat hrim lai. Sihmanhsehlaw, sianginn nih riantuanpiaknak pawl pehzulhnak an tuah hlaan ah, a mah nih riantuanpiaknak pawl dir ter an si timi catialnak an kuat hmasa lai. Sianginn nih riantuanpiaknak pawl pehzulhnak a dir hmanh ah, sianginn cu na fa ii tuan deuh a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl ah kalternak zeibantuk recordn pawl hmanh remh ding in hal an si lo.

Nangmah nih a hlei in tuahmi fimcawnnak le cu he aa pehtlai mi riantuannak pawl cung ah na hnatlaknak kha na lung naa let than ahcun, na fa cu IDEA tang zeibantuk huhphenhnak hmanh ah chiaah a si lai lo. Cu leng ah, riantuanpiaknak pawl caah na hnatlaknak na laak than a si ahcun, sianginn nih remhthannak a hal kho lo, silole na biakhiahnak thlen ding silole zuamcawh ding i zuamnak chung ah ngaihpiaknak a tuah lai lo.

Sianginn Dihnak

Texas chung ii mizapi fimcawnnak system ii tinhmi pawl chung ii pakhat cu siangngakchia pawl vialte cu high school diploma an ngah hlaan sianginn chung ah an um lai. Siangngakchia pawl nih punghmaan high school diploma lim ding ah fehtermi tahfung pawl an tlinh hrim lai. A hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a ngahmi ngakchia caah, siangngakchia cu sianginn aa lim ding aa timhtuah lio caan ah silole siangngakchia nih a kum tlinnak a phak ti lo ruang ah a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl in siangngakchia chuahnak timhtuah caan ah tuahkel p awl a zulh hrim lai. Cu leng ah, ARD committee cu sianginn dihnak he pehtlai in a cheukhat biakhiahnak pawl chung ah a biapimi biakhiahnak dirhmun ah a um.

IDEA tang ah, siangngakchia pa silole nu nih ramkomh phunglam tang ah aa tlakmi mi zapi fimcawnnak a lak in ngahnak caah sianginn a dih hlaan tiang a tlingmi ngakchia sin ah a tlingmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl cu a ngah hrim lai, mah cu Texas chung ii kum 21 silole siangngakchia 22 a tling tinag a si. Sianginn kai kum ii September 1 ah kum 21 a si mi a hlei in tuahmi fimcawnnak le a pehtleimi riantuanpiaknak pawl a ngahmi ngakchia cu kum a donghnak ah silole a tlangpi fimcawnnak chung siangngakchia pawl ii herhnak pawl le cawnnak khiahmi tlinhnak high school diploma dih hlaan tiang riantuanpiaknak pawl caah a tling.

High school diploma in sianginn dih ruang ah silole a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl caah kum tlinnak sauh a si ruang ah na fa silole kum tling siangngakchia ii tlinnak cu dir ter a si caan ah, sianginn nih riantuanpiaknak pawl dirternak catial in theihternak a hlaankan in an pek hrim lai. Cu leng ah, ngakchia

silole upa siangngakchia cu a mah pa silole nu fimcawnnak lei ngahnak le a thil tinak cung ah huapnak an pek hrim lai, ngakchia silole upa siangngakchia ii secondary hnu tinhmi kawltung pawl tlinhnak chung ii zeitin dah ngakchia silole kum tling siangngakchia cu bawmh a si lai timi ruahnak peknak pawl telhmi.

A hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl a ngahmi ngakchia silole kumtling siangngakchia cu a tlangpi fimcawnnak chung ah siangngakchia pawl sin ah hman khawhmi herhnak pawl pekmi le aa khatml cacawnnak tahfung pawl tlinhnak in high school diploma pek an si kho, cu leng ah a herhmi ramkomh zohchunhnak pawl awnnak in (siangngakchia nih aa zuam nain ramkomh zohchunhnak pawl ah voihnihnak tam lo a sungh caan telh in).

High school diploma award ruang ah tlinnak ngolmi aa pehtlaimi riantuanpiaknak pawl le a hlei in tuahmi fimcawnnak caah a tlingmi sianginn a dihmi siangngakchia pawl nih fimcawnnak lei ngahnak huap an pek hrim lai. Mah a tlangpi komhnak nih aa tlak ning in secondary tinhmi kawltung pawl tlinhnak chung ah zeitindah siangngakchia a bawmh lai timi ah kum tling fimcawnnak agency pawl sin in catial in ruahnak peknak pawl le siangngakchia le nulepa hmuhnak pawl cu a ruah hrim lai. Siangngakchia pawl caah, siangngakchia ii zohchunhnak cu telh hrim a si lai.

19 TAC 89.1070(b)(2) silole (b)(3)(A), (B), silole (C) he aa tlakmi sianginn dihnak caah herhnak pawl a tlingmi ngakchia silole kum tling siangngakchia pawl le kum 22 tang pawl cu IDEA tang ah aa tlakmi mizapi fimcawnnak a lak in ngah ding ah chiah an si rih. A cheukhat thil umtuning tang ah ngakchia cu sianginn ah a kir than kho lai cun a mah pa silole nu nih kum 22 a tlin tik sianginn kum donghnak ah riantuanpiaknak pawl an ngah khawh. Na fa nih sianginn dihnak caah a herhmi pawl a tlinh dih hnu ah diploma peknak a kawl a si ahcun, ARD committee nih fimcawnnak lei riantuanpiaknak pawl herhmi biakhiahnak a tuah hrim lai.

Dingrep

Chambaunak a ngeimi ngakchia sin ah dingrep lei cawlcanghnak tuahmi a hlei in tuahmi phunglam pawl an um. A tlangpi in, ngakchia pa silole nu ii chambaunak he pehtlai in a dik lo in hruai a si ahcun sianginn kai ni 10 pehzulh nak tam deuh a mah pa silole nu ii a tu lio fimcawnnak dirhmun in chambaunak a ngeimi ngakchia cu thial khawh a si lo. Cu leng ah, ARD committee tonbiaruahnak tuah ding ah chambaunak a ngeimi siangngakchia he pehtlai in dingrep lei sining a hung um mi.

Caan-Tawi Thialnak

Na fa nih siangngakchia zulhphung pawl a buar a si ahcun sianginn nawlgeitu pawl nih na fa pa silole nu ii fimcawnnak lei chiahmi hmun chung in a mah cu an thial lai. Mah thialnak cu aa tlakmi lam dang fimcawnnak lei tuahmi (alternative educational setting, **IAES**) ah a si kho, silole chambaunak a ngei lomi ngakchia pawl sin ah hmanmi dingrep lei tahnak sauhmi sianginn kai ni 10 nak tam deuh lo dinh ternak, le mah sianginn kai kum chung ah ni 10 nak tam deuh lo thialnak tuahnak, hmunhma chiahnak chung ah mah thialnak nih thlennak a tuah lo chung paoh cu. Mah hi *ni-10* phunghram tiah auh a si tawn.

Ni 10 silole tlawm deuh dingrep lei thialnak nih ARD committee tonbiaruahnak tuahnak halnak a dawn lo, hmunhma chiahnak chung ah thialnak ser a si dah ti lo. Sianginn pengkomh nih ni 10 silole tlawm deuh mah sianginn kum ah a mah pa silole nu ii umnak in thial aa huahmi chambaunak a ngeimi siangngakchia siseh a ngei lo mi siseh an caah riantuanpiaknak pawl a pe lo.

Zapi fonh Ni 10 silole Tam deuh Thialnak Karhnak

Sianginn nawlgei pawl nih lam hmuhsaknak palhmi a dang te caah aa khatmi sianginn kum chung ah chapmi caan tawi thialnak pawl an tuah khawh men, mah thialnak pawl nih hmunhma chiahnak thlennak a tuah lo. Na fa cu aa

khatmi sianginn kum khat chung ah ni 10 pehtlai in na fa cu thial a si hnu ah, a tu lio thialnak cu sianginn kai ni 10 pehzulh a si lo ii hmunhma chiahnak thlen a si lo ahcun, sianginn nih na fa ii IEP chung tinhmi pawl tlinh ding thanchonak ding ah a tlangpi fimcawnnak chung pehzulh in i tel ding ah na fa nih a tuah khawhnak hnga riantuanpiaknak pawl an pek hrim lai. Sianginn nawlIngeitu nih zeibantuk riantuanpiaknak pawl dah biakhiah a si lai timi na fa ii cachimtu pawl a tlawm bik pakhat biaruahnak a tuah hrim lai. Thialnak cu hmunhma chiahnak chung ah thlennak a si ahcun ARD committee nih aa tlakmi fimcawnnak pawl biakhiahnak an tuah lai tiah 34 CFR §300.530(d)(5) ii IDEA nih a hal timi i chingchiah.

Hmunhma chiahnak

Chambaunak a ngeimi ngakhchia pa silole nu ii a tu lio fimcawnnak lei chiahnak ah chuahnak cu *hmunhma chiahnak thlennak* a si thialnak cu sianginn kai ni 10 nak tam deuh a si ahcun, silole ngakhchia cu thialnak pattern a ngeih a si ahcun. Thialnak pattern cu mah pawl caan ah a cang:

- Dinhternak cu pehtlai in cacawn ni 10 nak tam deuh a si tik ah;
- Ngakhchia ii a ziaza cu a hlan ah hibantuk in pehtlai in dinhter a rak tong bal mi ngakhchia ziaza he aa vun i lawh ngai tik ah; cun
- Thial caan a tawisau tibantuk a dang thil pawl ah, ngakhchia thial a si nak caan zapi fonh, le thialnak a si khomi caan pawl ah.

Sianginn nih hmunhma chiahnak ah thialnak zat ii pattern cu case pakhat hnu pakhat in biakhiahnak a tuah lai. Ngaihnak le biaceihnak lio ah thialnak pattern cu a can le can lo nangmah nih sianginn il biakhiahnak cu na zuam cawh khawh.

Hmunhma chiahnak ah thlennak sianginn nih thialnak a tuah a si ahcun, sianginn nawlIngeitu pawl nih nangmah cu mah biakhiahnak kong theihternak an in tuah hrim lai cun *Tuahkel Humhimnak Theihternak* ii copy an pek lai ([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)). Ngakhchia ii hmunhma chiahnak ah thlennak ding biakhiahnak tuah a si nithla ah mah hi tuah a si hrim lai. Cu leng ah, sianginn nih biakhiahnak tiah auhmi tuahnak ding ah ARD committee tonbiaruahnak an tuah hrim lai. Ngakhchia ii hmunhma chiahnak ah thlennak ser ding biakhiahnak a si ni 10 chung ah biakhiahnak tonbiaruahnak cu an tuah hrim lai.

Langhtermi Biakhiahnak

Langhtermi biakhiahnak tuah caan ah, ARD committee nih IEP, zohnak tuahtu cachimtu paoh, le nangma nih biakhiah ding ah na pekmi zeibantuk konglam paoh chung ah zohnak an tuah hrim lai.

- Biahlnak chung tuahmi cu na fa ii chambaunak nih a can ter a si ahcun, asiloah hmakhat te ah na fa ii chambaunak he aa pehtlai a si ahcun; silole
- IEP tuahnak ding ah biahlnak chung lam hruainak cu sianginn ii tlohlnak phichuak ruang ah a can ahcun.

ARD committee nih mah sining pawl chung ah pakhat hi a tling tiah bia an khiah a si ahcun, lam hmuhsaknak cu ngakhchia ii chambaunak langhtermi a si. ARD committee nih sining pakhat hmanh a tlinh lo tiah bia an khiah a si ahcun, lam hruaimi cu ngakhchia ii chambaunak in khiahmi a si lo.

Tuahmi cu a Langhkhun Caan ah

Tuahmi cu na fa ii chambaunak in a si tiah a langh caan ah, ARD committee nih mah hi an tuah hrim lai:

- Riantuannak lei ziaza zohchunhnak (functional behavioral assessment, **FBA**) tuahmi, Sianginn nih hmunhma thlennak a chuahtertu ziaza a chuah hlan ah san a tlaimi ziaza FBA zohfeltnak a tuah lo ahcun, san a tlaimi ziaza zohfeltnak tuah, cun CIP tuah a si hlaan ah
- BIP cu chiah a si cang tik ah, BIP zohthannak tuah law ziaza tuahnak ding ah a herh ning in thar chuah.

Cu leng ah, ARD committee nih na fa cu thial a si nak hmun in hmunhma chiahnak ah a rak kir pi than hrim lai:

Sianginn Luhnak, Zohthannak, le Chuahnak Riantuannak ah

Cahmai | 20

Nulepa Lam Hmuhsaknak

- Nangmah le sianginn nih na fa ii BIP tharchuahmi can ah hmunhma chiahnak thlen ding in nan hnatlak dah ti lo; silole
- Na fa ii siangngakchia zulh phung code buarmi ah a tang lei langhtermi a hlei in tuahmi fimcawnnak sining pawl ii pakhat aa tel dah ti lo.

ARD committee nih na fa ii lam hmuhsaknak tuahmi cu sianginn ii IEP tuahnak tlohnaak nih a can ter tiah bia an fun a si ahcun, sianginn nih chambaunak pawl remh ding ah kaarhlaannak pawl an tuah hrim lai.

Tuahmi cu a Langhkhun lo Caan ah

Lam hmuhsaknak cu na fa ii chambaunak ruang ah a si lo caan ah, sianginn upa nih na fa cu a dang ngakchia pawl bantuk he aa khat in dingrep zulhnaak lei daan tatnak an tuah khawh, aa tlakmi fimcawnnak lei riantuanpiaknak pawl pehzulh hrim nak dah ti lo ahcun. Ngakchia ii ARD committee nih ngakchia tuanpiak a si lai nak chung ah IAES cu biakhiahnak an tuah lai.

Thil Sining Phundang Deuh pawl

Sianginn tuanvo ngeitu nih a tang lei bantuk caan pawl chung ah a mah pa silole nu chambaunak ziaza he i pehtlai lo in sianginn kai ni 45 tiang na fa cu IAES ah an thial khawh.

- Hriamnaam sianginn, sianginn hmun, silole sianginn riantuannak ah i kennak silole ngeihnak
- Sianginn ah, sianginn hmun ah, asiloah TEA nih nawl a ngeihnak sianginn kulh chung ah hngalh ko buin phungning lo rithaisii zuarnak silole hmannak pawl; silole
- Sianginn, sianginn hmun, silole sianginn riantuannak chung um lio ah mi dang sin ah a fakmi hliamhma chuah ternak.

ARD committee nih ngakchia tuanpiak a si lai nak chung ah IAES cu biakhiahnak an tuah lai.

A Hlei in Tuahmi Fimcawnnak le aa Pehtlaimi Riantuanpiaknak pawl caah Tlinnak Biakhiah Rihlomi Ngakchia pawl caah Huhphenhnaak pawl

Na fa cu a hlei in tuahmi fimcawnnak le aa pehtlaimi riantuanpiaknak caah tlinnak ding biakhiah rih a si lo nain siangngakchia zulhphung pawl a buar a si ahcun, na fa cu mah ziaza a can hlaan ah sianginn nih na fa cu chambaunak a ngeimi si tiah an feh ter ah cun IDEA chung ah tuahkel kilvennak pawl ah chiaa a si lai. Mah tlaangtar konglam cu *Tuahkel Humhinnak Theihternak* chung ah hmuh khawh a si ([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)).

Ngaihpiaknak Caan Sauhnak

IAES chung ah hmunhma chiahnak he pehtlai in biakhiahnak na lung tlin lo a si ahcun silole biakhiahnak na lungtlin lo a si ahcun, nangmah nih ngaihpiaknak caan sauhnak na hal khawh. ARD committee nih siangngakchia pa silole nu cu a mah ii chambaunak ruang ah biakhiah a si hnu ah na fa cu sianginn ah kir than ding in zuamcawh ah cun sianginn nih ngaihpiaknak cu an hal khawh fawn.

Biaelnak Fianternak

Caan pakhat hnu pakhat, ngakchia ii chambaunak ah FAPE ii hliahnak, zohchunhnak, fimcawnnak lei hmunhma chiahnak ah biaelnak cu a chuak kho. Hnatlaklonak a chuah a si ahcun, an can le cangka tein sianginn tuanvo ngeitu he tha tein thazaang fak piin na chuah lai. Nulepa pawl caah zeibantuk phishinnak thimnak pawl dah a ngah timi kong sianginn cu na hal khawh. TEA nih a hlei in tuahmi fimcawnnak i hnatlak lonak pawl caah thimnak pali a pek: IEP bawmhnak, phishinnak lei riantuanpiaknak pawl, a hlei in tuahmi fimcawnnak lei lungtlinlonak phishinnak, le ngaihpiaknak program.

TEA ii phishiannak thimnak pawl cu *Tuahkel Humhimnak Theihternak* chung ah hmuh a si kho ([Link: fw.escapps.net](http://fw.escapps.net)). A hlei in tuahmi fimcawnnak lei phishinnak kong ah chapmi konglam cu TEA ii website ah hmuh khawh an si ([Link: bit.ly/3bL6n73](http://bit.ly/3bL6n73)).

Chapmi Bawmhnak

Mah cahren chung ah hmuhmi a tawinak in tialmi pawl ii a tling in fianternak caah, Legal Framework website ah kal ([Link: bit.ly/3oIsKNS](http://bit.ly/3oIsKNS)).

Mah cahren ii copy pawl cu SPEDTex website cung ah a dang holh pawl in an ngah fawn ([Link: bit.ly/3qorCzg](http://bit.ly/3qorCzg)).

Sianginn ruahnak petu silole sianginn ii a hlei in tuahmi fimcawnnak zungthen in copy na hal khawh fawn.